

سیره فاطمی از ابعاد مختلف قابل بررسی و دقت نظر است. مشارکت اجتماعی حضرت فاطمه(س) از نگاه امام علی(ع) در این نوشتار خواهد آمد. امام صادق(ع) در ذیل آیه «اِنَّا انزَلناه فی لیلِه القدر» فرمودند: مقصود از «لیله» فاطمه و مقصود از «قدر» خداوند است. هرکس «فاطمه» را بدان گونه که سزاوار و شایان معرفت است، بشناسد، «لیله القدر» را درک کرده است، از آن جهت فاطمه، «فاطمه» نامیده شده است که مردم از شنناخت او بریده و دور نگه داشته شده‌اند. حضرت فاطمه(س) شخصیتی است که تنها ائمه اطهار علیهم‌السلام ایشان را شناختند و دیگران زوایایی از شخصیت بانوی بزرگ اسلام را خواهند شناخت، لذا شایسته است ابعاد شخصیتی حضرت فاطمه زهرا(س) را در کلام پیشوایان دین جستجو کرد.

۱- فضایل اخلاقی

حضرت زهرا(س) دختر حضرت محمد(ص) است، ایشان یکی از معصومانی است که ملاک‌ه و رسول خدا(ص) به عصمت او گواهی داده‌اند. حضرت فاطمه(س) برترین زن جهان هستنی است، چنانکه پیامبر اکرم(ص) فرمودند: «ان فاطمه ابنتی خیر اهل الارض عنصرا و شرفا و کرما- دخترم فاطمه(س) از جهت ذات خانواده و شرافت و قدر و قیمت بهترین انسان روی زمین است.»

همچنین فرمودند: «انها سیده نساء العالمین؛ فاطمه(س) سرور زنان ۲ جهان است.»

در ادامه مطلب، نمونه‌ای از فضایل فاطمی را به نقل از حضرت علی(ع) ذکر می‌کنیم.

- خواستگاری و ازدواج**

بنیان خانواده یکی از مهم‌ترین نهادهای اجتماعی است که اسلام بر آن تأکید فراوان دارد. حضرت محمد(ص) می‌فرمایند: کسسی که می‌خواهد با روان پاک روبه‌رو شود، باید ازدواج کند. حضرت علی(ع) در خانه پیامبر اکرم(ص) بزرگ شد و روح بزرگ او توسط معلم وحی تربیت شد و تعالی یافت. پیامبر اکرم(ص) ایشان را به نیکی می‌شناسد اما ناداری علی(ع) مانع خواستگاری او شده است. خود ایشان این چنین می‌گویند: روزی خدمتگارم از من پرسید: آیا از خواستگاری فاطمه خیر داری؟

گفتم: نه!

گفت: کسانی وی را از پدرش خواستگاری کرده‌اند اما از تو تعجب است که با پیش نمی‌گذاری و فاطمه را از رسول خدا(ص) خواستگاری نمی‌کنی!

گفتم: من چیزی ندارم تا با آن تشکیل خانواده دهم.

گفت: اگر خواستگاری کنی، پیامبر اکرم(ص) فاطمه(س) را به تو تزویج خواهد کرد.

به خدا سوگند! آن کنیز چندان در گوش من خواند تا جرأت اقدام را در من پدید آورد و مرا وادار ساخت

نزد رسول خدا(ص) بروم. حضرت علی(ع) -که خواستگاری حضرت فاطمه(س) می‌رود و زریه که پیامبر اکرم(ص) به او داده بود را مهریه حضرت زهرا(س) قرار می‌دهد و پس از یک ماه، همسرش را به خانه خود می‌برد.

حضرت علی(ع) فرمودند: ام سلمه نزد حضرت فاطمه(س) رفت و از ایشان پرسید: آیا از عطریات و شوهری است؟ پرسید: حضرت فاطمه(س) به او عطریات و شوهری است. سپس حضرت فاطمه(س) برخاست و رفت و با خود شیشه‌ای همراه آورد و قدری از محتوای آن را در کف دست ام سلمه ریخت. ام سلمه گفت: بوی خوشی از آن استشمام کردم که هرگز مانند آن نبوییده بودم.

از فاطمه پرسیدیم: این بوی خوش را از کجا تهیه کردی؟ فرمودند: هنگامی که «حیه کلیب» به دیدار پدرم

فضایل دختر دردانه پیامبر اعظم^(ص) در لسان ائمه معصومین^(ع)

بهترین زنان جهان از ماست

- سیدعلیرضاسیدکیاری

می‌آمد، پدرم می‌فرمودند: زیراندازی برای عموی خود بگسترم، «حیه» بر آن می‌نشست و چون برمی‌خاست از لباس‌هایش چیزی فرو می‌ریخت و من به امر پدرم آنها را جمع و درون این شیشه نگهداری می‌کردم. بعدها این ماجرا را از رسول خدا پرسیدم: آن حضرت فرمودند: او دحیه کلیبی نبود، بلکه جبرئیل که شبیه او بود، به دیدارم می‌آمد و آنچه از بال‌های او فرو می‌ریخت، عنبر بود. پس از تهیه غذا توسط رسول اکرم(ص) میهمانی که علی(ع) دعوت کرده بود گروه گروه آمدند و غذا خوردند. در پایان، رسول گرامی(ص) کاسه‌ای را پر از غذا کردند و فرمودند: این ظرف غذا مال فاطمه و شوهرش است. حضرت علی(ع) می‌فرمایند: چون آفتاب غروب کرد، رسول خدا(ص) به «ام سلمه» فرمودند حضرت فاطمه(س) را نزد او بیاورد. ام سلمه، حضرت فاطمه(س) را آورد. حجب و حیای او از پدر به حدی بود که سرایا خیس عرق شده بود و دانه‌های درشت عرق از چهره او بر زمین می‌چکید. چون نزدیک پدر رسید، پای وی لغزدید و بر زمین آمد. رسول خدا(ص) فرمودند: دخترم! خداوند تو را در دنیا و آخرت از لغزش حفظ کند. همین که در برابر پدر ایستاد، حضرت پرده از رخسار منورش برگرفت و دست او را در دست شوهرش گذارد و گفت: خداوند پیوند تو را با دختر پیامبر مبارک گرداند. علی فاطمه نیکو همسری است. فاطمه، علی هم نیکو شوهری است. سپس فرمودند: به اتاق خود بروید و منتظر من بمانید. من دست فاطمه را گرفتم و به اتاق خود آوردم و در گوشه به انتظار رسول خدا(ص) نشستم. چشمان فاطمه از شرم بر زمین دوخته شده بود و من نیز از خجالت سربه زیر داشتم. دیری نپایید که رسول خدا(ص) شریف آورد و فاطمه را در کنار خود نشاند. سپس فرمودند: فاطمه طرف ابی بیاور. فاطمه برخاست و ظرف آب آورد و به دست

در دیوان منسوب به حضرت علی(ع) اشعار زیر از آن حضرت در افتخار به پیامبر اکرم(ص)، حضرت فاطمه(س) و حسین وعلیهماالسلام است:

انا لغفر الیها وبنفسی اتقیها
نعمه من سامک السبع بما قد خصنها
لن تری فی حومه الیهجالی فیها شبیهها
ولی السبقه فی الاسلام طفلاً ووجیها
ولی القرینه ان قام شریف ینتمئها
زنی بالعلم زقافیه قد صرت فقیها
ولی الغفر علی الناس بعرضی وبنیها
ثم فخری برسول الله اذ وجئها
- من به نعمتی که فرازنده هفت آسمان برای من

حضرت زهرا سلام‌الله‌علیها از منظر امیرالمؤمنین علیه‌السلام

از دست بخواهد شد پایاب شکیبایی

یاور در راه اطاعت از خداوند.»

- تمسک علی علیه‌السلام به کلام زهرا(س)**

حضرت در حدیث «ربع مائه» بعد از اینکه خداوند او را به همسری تو اعلیٰ آدرا آورد من هستم یا تو؟ ابوبکر پاسخ داد: تو هستی.

فاطمه رکن علی است

از مقامات ممتازی که مخصوص پیامبر صلی‌الله علیه و آله و حضرت فاطمه علیهاالسلام است، رکن بودن برای علی است. در حدیثی می‌خوانیم پیامبر صلی‌الله علیه و آله به حضرت علی علیه‌السلام فرمودند: «سلام‌الله علیک یا ابا الریحانتین فعن قلیل ینهد رکنک» «چه تعبیر لطیف و زیبایی! همان تعبیر حضرت علی علیه‌السلام درباره زن که فرمودند زن ریحانه است.

پیامبر نیز فرمودند: «سلام بر تو ای پدر ۲ گل آزینب و ام‌کلثوم». بزودی ۲ رکن تو از دست می‌روند». علی علیه‌السلام بعداز رحلت پیامبر صلی‌الله علیه و آله فرمودند: «این یکی از ۲ رکن بود» و بعد از شهادت حضرت زهرا علیهاالسلام فرمودند: «این رکن دیگر است».

- مددکار اطاعت الهی**

انبیاء و پیشوایان معصوم، تنها راه سعادت و خوشبختی انسان‌ها را پیروی از دستورات الهی می‌دانستند؛ از این رو بهترین همکار و دوست برای آنان کسسی بود که در این راستا به آنها کمک کند. می‌خوانیم علی علیه‌السلام در پاسخ پیامبر که سوال کردند: «همسرت را چگونه یافتی؟» گفتند: «بهترین

پیامبر اکرم(ص) فرمودند: دخترم این خوراکی است که جبرئیل برای شما آورده و سائلل هم ششیطان مطرود است. او در خوراکی شما طمع کرده و می‌خواهد با شما در خوردن آن شرکت جوید، در حالی که بر او روا نیست.

۲- مشارکت اجتماعی

از خصوصیات بارز حضرت زهرا(س) مشارکت ایشان در برپایی نظام اسلامی توسط نبی‌اکرم(ص) است. او استاد معارف، همراه و همراز شخصیت‌های درجه اول جهان اسلام؛ پیامبر خدا(ص) و حضرت علی(ع) بود و در حمایت نیروهای نظامی و پرستاری از مجروحان جنگی و تدارکات جهاد فی سبیل‌الله با علی بن ابی‌طالب(ع) بود و زنان سپیاه اسلام را برای کمک‌های اسمدادی به جبهه مقدم دعوت می‌کرد. لذا وقتی امام علی(ع) به معاویه می‌نویسد در راه دین جانبازی‌ها کرده است و فضایل هاشمیان را می‌شمارد و کاستی‌های معاویه و پدرش، ابوسفیان و هم‌پیمانان‌شان را بیان می‌دارد، از حضرت زهرا(س) به عنوان افتخار خود یاد می‌کند: «... و منا خیر نساء العالمین و منکم حماله الحطب و فی کثیر ممانا لنا و علیکم... بهترین زنان جهان افتخار ما و آن هیزم‌کش ننگ شماسست» و بسیاری از این قبیل افتخارها و ننگ‌ها که مرز میان هاشمیان و امویان است. در این فراز از سخنان علوی ۲ شخص از ۲ حزب رو در روی هم معرفی شده‌اند که هر دو از نظر جنسیت در شمار بانوان هستند. از حزب‌الله حضرت فاطمه زهرا(س) و از حزب شیطان «ام جمیل» عمه معاویه و همسر ابولهب. اگر از نظر خصوصیت‌های فردی به موضوع نگاه کنیم، کفر ام جمیل و ایمان فاطمه زهرا(س) بر ما روشن می‌شود. اگر در جنبه‌های اجتماعی آن تعمق کنیم، آنها در ۲ جبهه مخالف؛ یکی برای نابودی اسلام و رسول اکرم(ص) می‌کوشد و دیگری برای سرفرازی اسلام و آیین احمدی تلاش می‌کند. لذا درباره یکی سوره تبت فرود می‌آید و درباره دیگری سوره کوثر نازل می‌شود. در دیوان منسوب به حضرت علی(ع) اشعاری از آن حضرت آمده که مشارکت حضرت فاطمه(س) در امور اجتماعی را بیان کرده است:

قربی ذاللقاق فاطم منی

فاخی السیف کل یوم هیاج

ای فاطمه! ذوالفقار را برای من بیاور که شمشیر در روز جنگ برادر من است.
و چون از جهاد در راه خدا برمی‌گردند، گزارش جنگ را به دختر رسول اکرم(ص) باز می‌گویند: «حییب لیس بعدله حبیب و مالمسواه فی قلبی نصیب؛ محبوبی است بعدله دیگری نمی‌تواند جای او را بگیرد و برای غیر او در قلب من جایی نیست».

آیا امام علی(ع) نباید به چنین همسری مباحث کند؟
حضرت فاطمه زهرا(س) با امام علی(ع) مهاجرت کرد، بسا او ازدواج کرد و در جنگ‌هایی چون احد و خندق پیشتار و امدادرسان پدر و شوهر بود. در فتح مکه هنگام بیعت زنان مکه در پیشگاه پیامبر(ص) حاضر بود و در حجه‌السوداع حدیث غدیر را از رسول‌الله(ص) شنید و در ابلاغ آن تا پای جان کوشید. لذا وقتی حضرت زهرا(س) به شهادت می‌رسد، امام علی(ع) مصیبت او را سنگین و کمرشکن می‌داند و در سوگ او خطاب به رسول اکرم(ص) عرض می‌کند: «السلام علیک یا رسول‌الله عنی، و عن انزلاله فی جوارک، و السریعه للحاق بک، قل یا رسول‌الله عن صفیتک صبری، و رق عنها تجلدی... ای رسول خدا! سلام من و دخترت که اینک در جوار تو فرود آمده، شتابان به تو پیوسته است، بر تو باد! ای رسول خدا! از فراق برگزیده تو شکیبایی‌ام کاستی گرفته و در غم فقدانش تاب و توانم نمانده است.»

حضرت فاطمه زهرا(س) با امام علی(ع) مهاجرت کرد، بسا او ازدواج کرد و در جنگ‌هایی چون احد و خندق پیشتار و امدادرسان پدر و شوهر بود. در فتح مکه هنگام بیعت زنان مکه در پیشگاه پیامبر(ص) حاضر بود و در حجه‌السوداع حدیث غدیر را از رسول‌الله(ص) شنید و در ابلاغ آن تا پای جان کوشید. لذا وقتی حضرت زهرا(س) به شهادت می‌رسد، امام علی(ع) مصیبت او را سنگین و کمرشکن می‌داند و در سوگ او خطاب به رسول اکرم(ص) عرض می‌کند: «السلام علیک یا رسول‌الله عنی، و عن انزلاله فی جوارک، و السریعه للحاق بک، قل یا رسول‌الله عن صفیتک صبری، و رق عنها تجلدی... ای رسول خدا! سلام من و دخترت که اینک در جوار تو فرود آمده، شتابان به تو پیوسته است، بر تو باد! ای رسول خدا! از فراق برگزیده تو شکیبایی‌ام کاستی گرفته و در غم فقدانش تاب و توانم نمانده است.»

منبع:فصلنامه فرهنگ کوثر

احساس فقدانت بر من گران خواهد بود، ولی گریزی از آن نیست. به خدا قسم با رفتنت مصیبت رسول خدا را سر من تازه کردی، یقیناً مصیبت تو بزرگ است؛ مصیبتی که هیچ چیز و هیچ کس نمی‌تواند به انسان دلداری دهد و هیچ چیز نمی‌تواند جایگزین آن شود.»

■ مقدم کردن خواست فاطمه بر خواست خویش
هنگام وصیت حضرت زهرا علیهاالسلام در پاسخ امام به ایشان و گریستن هر دو، امام سر مبارک فاطمه علیهاالسلام را به سینه چسباند و گفت: «هر چه می‌خواهی وصیت کن، یقیناً به عهد خود وفا کرده، هرچه فرمان دهی انجام می‌دهم و فرمان تو را بر نظر و خواست خویش مقدم می‌دارم.»

علیهاالسلام

حضرت علی علیه‌السلام از پیامبر اکرم صلی‌الله علیه و آله نقل کرده که ایشان فرمودند: «ان‌الله عزوجل لیغضب لغضب فاطمه و برضی لرضاه! خداوند عزوجل به خاطر خشم فاطمه خشمگین و برای خشنودی و رضایت فاطمه راضی می‌شود.»

■ برگزیده پیامبر صلی‌الله علیه و آله
حضرت علی علیه‌السلام در مصیبت حضرت زهرا علیه‌السلام خطاب به پیامبر اکرم صلی‌الله علیه و آله عرض می‌کند: «قل یا رسول‌الله عن صفیتک صبری؛ این صغیه تو است، بانویی کنه صغوه تو، مصطفی و برگزیده تو است، رحلت کرده و صبر فداقتش برای من دشوار است.»

■ تکرار مصیبت فقدان پیامبر صلی‌الله علیه و آله
هنگام ارتحال بزرگ‌بانوی اسلام حضرت فاطمه و بیان وصایا و حلایت ایشان، حضرت در پاسخ می‌گوید: «پناه بر خدا، تو داناتر و پرهیزگارتر و گرامی‌تر و نیکوگارتر از آن هستی که به جهت مخالفت کردنت با خود، تو را مورد نکوهش قرار دهم، دوری از تو و

دوشنبه ۲۰ بهمن ۱۳۹۶

روزنه
<div><div></div><div>حضرت زهرا(س)</div></div> <div><div></div><div>الگوی مهدی موعود(عج)</div></div>
<div><ul style="list-style-type: none">علی‌اصغر رضوانی</div>
۱- فاطمه‌زهرا علیهاالسلام، سرور زنان عالم از امام زمان(عج) نقل شده که فرمودند: «و زَوْجَه ابنته سیده نساء العالمین؛ پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله، دخترش سرور زنان عالم را به نکاح او- حضرت علی علیه‌السلام – درآورد.» فاطمه‌زهرا علیهاالسلام به اعتراف برخی علمای اهل سنت و اجماع شیعه دوازده امامی برتر زنان عالم حتی از حضرت مریم (علیهاالسلام) و زنان پیامبر (صلی‌الله‌علیه‌وآله) است و کسی تا روز قیامت همتا و همانند او نخواهد بود.
۲- صفات حضرت زهرا علیهاالسلام از دیدگاه امام‌زمان(عج)
از امام زمان(عج) نقل شده که به خداوند متعال عرضه می‌دارد: «... و اتقرب الیک بختیره الأخیار، وام الانوار، و الانسیه الحوراء، البتول العذراء، فاطمه‌الزهراء؛ و به تو نزدیکی می‌جویم به برگزیده برگزیدگان، و مادر انوار، و آنسیه حوراء، بتول عذراء، فاطمه‌زهرا.» امام زمان(عج) برای مادرش حضرت زهرا علیهاالسلام صفاتی را ذکر کرده است؛ حضرت زهرا علیهاالسلام تا پایان عمر شریف‌شان، با هیچ حاکم ظالمی بیعت نکرد. حضرت مهدی(عج)، هم بیعت هیچ سلطان ستمگری را بر گردن نلارد.
۱- بهترین انتخاب شده‌ها
۲- مادر امامانی که همگی نور هدایتند
۳- انسانی که همچون حورالعین است
۴- قطع شده و بریده شده از عادات زنانگی
۵- دوشیزه و باکره بودن
۶- پرتوقاکنی و نورافشانی
۷- یازگرفته از آتش تریخ
۳- حضرت زهرا علیهاالسلام الگوی حضرت مهدی(عج)
امام مهدی(عج) می‌فرماید: «وقی‌ایته رَسُوْلُ الله (صلی‌الله علیه و آله و سلم) لی اَسُوْهُ حَسَنَةً؛ دختر رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله (فاطمه زهرا علیهاالسلام) برای من، من، اسوه و الگویی نیکو است.» شیخ طوسی ،رحمه‌الله علیه، در کتاب الغیبه خویش، قصه مشاجرہ ابن ابی‌غالب قرظونی بسا جماعتی از دعا برای علقتن شیعیان از ضلالت و عسکری علیه‌السلام را نقل کرده است. ابن ابی‌غلب، به جانشینی برای حضرت امام عسکری، اعتقادی نداشتند. عدای از شیعیان، به حضرت نامه‌ای می‌نویسند و در آن، مشاجره‌ای را که میان ابن ابی‌غالب و جماعت شیعه ایجاد شده، یادآور می‌شوند. حضرت، در جواب نامه، به خط مبارک خود، بعد از دعا برای علقتن شیعیان از ضلالت، فتنه‌ها و درخواست روح یقین و عاقبت به خیری آنان و تذکر به اموری چند،می‌فرماید: «فاطمه‌زهرا، دختر رسول خدا، برای من، در این مسأله، الگوی خوبی است. در اینکه حضرت چه گفتار یا رفتاری از حضرت زهرا علیهاالسلام، را رשמق خویش قرار داده، احتمال‌های مختلفی بیان شده است که در اینجا، به ۳ مورد از آنها اشاره می‌شود:
۱- حضرت زهرا علیهاالسلام تا پایان عمر شریف‌شان، با هیچ حاکم ظالمی بیعت نکرد. حضرت مهدی(عج)، هم بیعت هیچ سلطان ستمگری را بر گردن ندارد.
۲- شأن صدور این نامه این است که برخی از شیعیان، امامت ایشان را نپذیرفته‌اند. حضرت می‌فرماید: «اگر می‌توانستم و مجاز بودم، آنچنان می‌کردم که حق بر شما کاملاً آشکار شود به گونه‌ای که هیچ شکی برای شما باقی نماند ولی مقتدای من حضرت زهرا علیهاالسلام‌است.ایشان با اینکه حق حکومت از حضرت علی علیه‌السلام، سلب شد ولی هیچ‌گاه برای بازگرداندن خلافت، از اسباب غیرعدلی استفاده نکرد. من نیز از ایشان پیروی می‌کنم و برای احقاق حقم، در این دوران، راه‌های غیرعادی را نمی‌پیمایم.»
۳- حضرت در پاسخ نامه، فرموده است: «اگر علاقه و اشتیاق فراوان ما به هدایت و دست‌گیری از شما نبود، به سبب ظلم‌هایی که دیدهایم، از شما مردمان روی گردان بودیم.» حضرت با اشاره به حضرت‌زهرا علیهاالسلام، می‌خواهندبفرمایند، همان‌طور که اذیت و آزاری که دشمنان نسبت به حضرت فاطمه علیهاالسلام، روا داشتند و سکوتی که مسلمانان پیشه کردند، هیچ‌کدام سبب نشد که ایشان از دعا برای مسلمانان دست بکشند، بلکه آن حضرت، دیگران را بر خود مقدم می‌داشت، من نیز این ظلم‌ها و انکارها را تحمل می‌کنم و از دلسوزی و راهمنامی و دعا و... برای شما، چیزی فرونمی‌گذارم.
۴- توسل امام زمان(عج) به جد‌ه‌اش حضرت فاطمه‌علیهاالسلام
از امام زمان(عج) نقل شده که در دعایی عرضه می‌دارد: «واتقرب الیک بخیره الأخیار، وام الانوار، الانسیه الحوراء، البتول العذراء، فاطمه‌الزهراء؛ و به تو نزدیکی می‌جویم به برگزیده برگزیدگان، و مادر انوار، و آنسیه حوراء، بتول عذراء، فاطمه زهرا.» فاطمه‌زهرا علیهاالسلام از چنان عظمتی برخوردار است که حتی امام زمان(عج) به‌وسیله او به سوی خداوند متعال تقرب می‌جوید.
منبع:دین‌شناسی از دیدگاه حضرت مهدی (عج) انتشارات دلیل ما